

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 10 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Musielak

Protokolant: p.o. stażysty Aleksandra Strzałkowska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2018 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) W. (...)

przeciwko P. Z.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617,00 zł kosztów zastępstwa procesowego.

SSO JACEK MUSIELAK

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 08 stycznia 2015r. (k. 18 – 19) do Sądu Rejonowego Lubin – Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu P. Z., powód (...)W. (...)wniósł o zapłatę kwoty 89.029,71zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty a nadto zwrotu kosztów sądowych w kwocie 1.113,00zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.600zł oraz innych kosztów w kwocie 13.91zł.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną powołując się w tym zakresie na przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy bankowej łączącej pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda.

Tut. Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny wydał w dniu 14 kwietnia 2015r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt XII NC 146/15) nakazujący pozwanemu P. Z. aby zapłacił powodowi kwotę 89.029,71zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 08 stycznia 2015r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.113zł tytułem zwrotu kosztów sądowych i kwotę 3.617,00zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tym terminie sprzeciw.

Dowód: Nakaz Zapłaty z dnia 14.04.2015r. sygn. akt XII Nc 146/15 – k. 73

Pismem datowanym na dzień 17 sierpnia 2015r. pełnomocnik pozwanego wniósł o doręczenie nakazu zapłaty, odpisu pozwu i dokumentacji procesowej w związku z niedoręczeniem powyższych pozwanemu. W uzasadnieniu pełnomocnik P. Z. wskazał, iż pozwany o istnieniu nakazu zapłaty dowiedział się dopiero z korespondencji Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym P. (...) R. L., natomiast sam nakaz zapłaty nie został doręczony pozwanemu należycie, a to z uwagi na fakt, że pozwany nie zamieszkiwał pod adresem na jaki Sąd mógł kierować do pozwanego korespondencją procesową. Wskazując jednocześnie aktualny adres zamieszkania pozwanego. Z uwagi na powyższe,

pozwanemu w dniu 07.09.2017r. doręczono ponownie odpis nakazu zapłaty z dnia 14.04.2015r. sygn. akt XII Nc 146/15.

Pismem datowanym na dzień 19 września 2017 r. (data nadania) pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (k. 106-107) , zaskarżając go w całości a nadto wnosząc o:

- oddalenie powództwa w całości;
- zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów procesu w tym kosztów z tytułu zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych, z uwzględnieniem kosztów uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł;
- rozpoznanie sprawy również pod nieobecność Pozwanego lub jego pełnomocnika.

Jednocześnie pozwany zgłosił zarzuty:

- braku legitymacji czynnej Powoda;
- nieudowodnienia roszczenia Powoda co do zasady i wysokości;
- przedawnienia roszczeń Powoda.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał m.in. iż powód nie wykazał zgodnie z przepisem art. 6 k.c., że roszczenie mu przysługuje jak również powód nie wykazał legitymacji czynnej do działania w niniejszej sprawie. Pozwany zaprzeczył w tym miejscu by Powód zawarł ważną i skuteczną umowę, mocą której dokonano przelewu jakiegokolwiek wierzytelności przysługującej wobec Pozwanego. W dalszej części sprzeciwu pozwany podniósł zarzut przedawnienia. Do roszczenia dochodzonego pozwem znajduje zasada wyrażona w przepisie art. 118 k.c., tj. trzyletni termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Pozwany zaprzecza przy tym, aby terminem wymagalności dochodzonego pozwem roszczenia był 08.10.2014 r. Z kopii dołączonego do pozwu zaświadczenia (...) datowanego na dzień 25.05.2010 r. wynika, że roszczenie dochodzone pozwem wynika z umowy rozwiązanej przez bank w dniu 16.01.2010 r. Powyższe oznacza, że bieg terminu przedawnienia roszczeń objętych pozwem, wbrew wskazaniom Powoda, rozpoczął się 17.01.2010 r. i upłynął w dniu 17.01.2013 r. Potwierdza to, iż Powód nabył i dochodzi wierzytelności przedawnionej, bowiem powództwo złożone zostało w dniu 08.01.2015 r., a więc po upływie trzech lat od ww. daty. Jako ostatni zarzut, pozwany wskazał nieudowodnienie wysokości roszczenia.

W odpowiedzi na sprzeciw, powód pismem z dnia 16 listopada 2017r. (k. 118- 130) zaprzeczył wszelkim bezpośrednio nieprzyznanym twierdzeniom strony pozwanej oraz wniósł o uwzględnienie powództwa w całości. W dalszej części, powód wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z szeregu dowodów a ponadto o zwrócenie się przez Sąd Okręgowy w Poznaniu do J. W., zastępcy Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy P. (...) R. L. o przedstawienie dokumentów sprawy sygn. KM(...)celem przeprowadzenia dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach tego postępowania, tj. wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, zawiadomienia o wszczęciu postępowania, postanowienia o umorzeniu postępowania wraz ze zwrotnymi potwierdzeniami odbioru przez pozwanego oraz przez bank, a także karty rozliczeniowej postępowania egzekucyjnego na okoliczność zasadności, wysokości oraz wymagalności roszczenia, a także na okoliczność przerwania biegu przedawnienia roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu, uprzednio dochodzonego przez poprzednika prawnego powoda.

W dalszym piśmie procesowym z dnia 19 grudnia 2017r. , pozwany podtrzymał swoje zarzuty podniesione w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 153-155).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Stronę pozwaną oraz (...) S.A. (poprzednik prawny (...) Bank (...) S.A.) (Bank) łączyła umowa bankowa z dnia 04.05.2007 nr (...), umowa bankowa z dnia 07.05.2007 nr (...) ,na podstawie której Bank oddał do dyspozycji

strony pozwanej środki pieniężne w ustalonej Umową wysokości, natomiast strona pozwana zobowiązała się do zwrotu udzielonej jej kwoty pieniężnej wraz z odsetkami w ustalonych terminach spłaty.

W związku z naruszeniem przez stronę pozwaną postanowień łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, Bank wykorzystał przysługujące mu uprawnienie do wypowiedzenia Umowy. Na skutek złożonego przez Bank stronie pozwanej oświadczenia z dnia 25.05.2010r. o wypowiedzeniu Umowy, uległa ona rozwiązaniu z dniem 16.01.2010r. co doprowadziło do powstania wymagalności całej kwoty niespłaconego przez stronę pozwaną kapitału wraz z kwotą odsetek umownych stanowiących część odsetkową raty kapitałowo-odsetkowej za okres obowiązywania umowy oraz odsetek karnych za opóźnienie naliczonych od zadłużenia przeterminowanego. Następnie Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, stwierdzając w nim o wysokości wymagalnych roszczeń przysługujących Bankowi względem strony pozwanej. W tym samym dniu – 25 maja 2010r. – (...) wystawił pozwanemu B. Tytuł Egzekucyjny, który na mocy postanowienia Sądu Rejonowego P. (...) (sygn. akt II Co 4948/10) z dniem 21 czerwca 2010r. został opatrzony w klauzulę wykonalności.

W związku z powyższym z wniosku wierzyciela pierwotnego prowadzone było postępowanie egzekucyjne – sygn. akt KM (...), od dnia 04 października 2010r. Postępowanie nie doprowadziło jednak do wyegzekwowania należności stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym opatrzonym klauzulą wykonalności.

W dniu 08.10.2014 r. (...) Bank (...) S.A. jako komandytariusz wniósł aportem do spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. wkład niepieniężny - wymagalne wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Wniesienie aportem wierzytelności odbyło się przez zmianę umowy spółki w formie aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza M. W., Repertorium A nr (...). Każda z wierzytelności została ujęta w wykazie wierzytelności, stanowiącym załącznik do aktu notarialnego zmiany umowy spółki komandytowej, pod indywidualnie nadanym numerem.

W dalszej kolejności (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. oraz (...) W. (...) (dalej: (...)) zawarły w dniu 24.10.2014 r. umowę o świadczenie w miejsce wykonania (datio in solutum), na mocy której (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. zwolniła się z zobowiązania względem (...) poprzez spełnienie innego świadczenia, tj. przelew wierzytelności przysługujących (...) Bank (...) S.A., które zostały wniesione aportem do (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. w dniu 08.10.2014 r. W wyniku powyższej transakcji na stronę powodową - (...) została przelana wierzytelność objęta niniejszym powództwem.

Na dochodzoną pozewem kwotę składają się należności wynikające z niewywiązania się przez stronę pozwaną z postanowień wskazanych poniżej umów bankowych. Z umowy z dnia 04.05.2007 r. nr (...) powód dochodzi zapłaty niespłaconej kwoty kapitału w wysokości 48.215,72 zł, kosztów w wysokości 184,00zł oraz skapitalizowanych odsetek umownych naliczonych za okres od daty zawarcia umowy wskazanej w liście dowodów do dnia jej rozwiązania wg określonej w umowie stopy procentowej. Od dnia następującego po dniu rozwiązania umowy bankowej do dnia rozliczenia portfela wierzytelności, tj. 08.10.2014 r. od kwoty należności głównej 48.215,72 naliczane były przez Bank odsetki karne za opóźnienie w wysokości 38.427.97 zł, umowy z dnia 07.05.2007 r. nr (...) powód dochodzi zapłaty niespłaconej kwoty kapitału w wysokości 1419,13 zł. kosztów oraz skapitalizowanych odsetek umownych naliczonych za okres od daty zawarcia umowy wskazanej w liście dowodów do dnia jej rozwiązania wg określonej w umowie stopy procentowej. Od dnia następującego po dniu rozwiązania umowy bankowej do dnia rozliczenia portfela wierzytelności, tj. 08.10.2014 r. od kwoty należności głównej (...), 13 naliczane były przez Bank odsetki karne za opóźnienie. Odsetki umowne i odsetki karne naliczane były w wysokości 12% w skali roku.

Powód dochodzi również odsetek naliczonych od należności głównych z każdej ze wskazanych powyżej umów od dnia 09.10.2014 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu w łącznej wysokości 782,89 zł.

Łącznie na wartość przedmiotu sporu w niniejszym postępowaniu składa się kwota 89029,71 zł będąca sumą należności wynikających z:

- umowy bankowej z dnia 04.05.2007 nr (...)
- umowy bankowej z dnia 07.05.2007 nr (...), na którą składają się: suma niespłaconej kwoty należności głównej (kapitału) w wysokości 49634,85 zł. suma kosztów w wysokości 184.00 zł, suma skapitalizowanych odsetek umownych w wysokości 0,00 zł oraz suma skapitalizowanych odsetek karnych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia w wysokości 39210,86 zł.

Strona powodowa wskazała, iż na podstawie art. 482 § 1 k.c. wykorzystwała przysługujące jej uprawnienie do skapitalizowania odsetek należnych do chwili wytoczenia powództwa i żądania od nich dalszych odsetek za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa.

Mimo, że strona powodowa wezwała stronę pozwaną do spłaty całości zadłużenia, zobowiązanie nie zostało spełnione.

Dowody:

1. Wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu nr (...) z dnia 08.01.2015r. – k. 20 - 22
2. pełnomocnictwo z dnia 12.12.2013 r. do zawierania umów udzielone (...) S.A. przez (...) k.26
3. wyciąg z Rejestru Funduszy Inwestycyjnych na dzień 07.02.2014r. – k. 27
4. informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu Rejestru przedsiębiorców KRS (...) S.A. – k. 28
5. informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu Rejestru przedsiębiorców KRS (...) F. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. – k. 29 - 30
6. umowa o świadczenie w miejsce wykonania z dnia 24.10.2014 r. wraz z wyciągiem z elektronicznego załącznika do umowy – k. 31
7. dowód: wyciąg z aktu notarialnego Repertorium A nr 12378/2014 wraz z wykazem wierzytelności –k. 32-35v.
8. informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu Rejestru przedsiębiorców KRS (...) S.A. – k. 36-38v
9. informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu Rejestru przedsiębiorców KRS (...) Bank (...) S.A. – 39 – 52
10. informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu Rejestru przedsiębiorców KRS (...) sp. z o.o. – k. 57-58v
11. informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu Rejestru przedsiębiorców KRS (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. – k. 63-64v
12. sprzedaż wierzytelności z tytułu umowy kredytu z dnia 04.11.2014r. – k. 65
13. umowa karty kredytowej z dnia 27.04.2007r. zwarta w dniu 07.05.2007r. nr (...) – k. 66
14. umowa bankowa z dnia 04.05.2007 nr (...) – k. 67
15. oświadczenie Banku o wypowiedzeniu Umowy z dnia 04.05.2007r. –k. 68
16. bankowy tytuł egzekucyjny wraz z postanowieniem o nadaniu klauzuli wykonalności – k.69 – 71
17. zaświadczenie (...) z dnia 25.05.2010r. o rozwiązaniu umowy – k. 137

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie, a wyszczególnionych w stanie faktycznym dokumentów w tym również akta komornicze KM (...).

Sąd w głównej mierze oparł się na dokumentach zebranych w toku postępowania uznając je za autentyczne i przydatne dla rozstrzygnięcia przedmiotu sporu, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego osoby, w ramach przysługujących im kompetencji oraz w przewidzianej przez prawo formie. Nadto dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Podkreślenia wymaga fakt, że strony nie kwestionowały także treści kserokopii dokumentów, co pozwoliło na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Pozwany podniósł skutecznie zarzut przedawnienia.

Stosownie do treści art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Prawo do powołania się na zarzut przedawnienia jest prawem podmiotowym. Konstytutywny element przedawnienia wskazuje art. 117 § 2 k.c., a mianowicie po upływie przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia. Powstanie „stanu przedawnienia”, wyrażającego się w możliwości podniesienia zarzutu przedawnienia wymaga spełnienia dwóch przesłanek, tj. istnienia roszczenia, któremu zarzut przedawnienia ma być przeciwstawny oraz upływ określonego czasu.

Przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność, dopuszczenie bowiem możliwości realizowania roszczeń bez jakiegokolwiek ograniczenia w czasie prowadziłoby do sytuacji, w której strony pozostawałyby przez dziesiątki lat w niepewności co do swej sytuacji prawnej (por. wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 14 lutego 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1007/12, opubl. LEX nr 1289406).

Terminem przedawnienia jest taki termin, który ogranicza pod względem czasowym dochodzenie roszczenia majątkowego, a skutkiem jego bezskutecznego upływu nie jest wygaśnięcie roszczenia, lecz niemożność jego dochodzenia (por. wyrok s. apel. w Warszawie z dnia 13 września 2012r. w sprawie o sygn. akt I ACa 120/12, opubl. LEX nr 1281086).

Na podstawie art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata, natomiast stosownie do treści art. 123 § 1 pkt 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, natomiast na podstawie art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

Przerwanie biegu terminu przedawnienia może wynikać z zachowania wierzyciela lub dłużnika.

Przyczynami przerwania biegu terminu przedawnienia mogą być zarówno zdarzenia (czynności) w znaczeniu materialnoprawnym, jak i o charakterze procesowym.

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu oraz wniosek egzekucyjny co do zasady przerywają bieg przedawnienia, przy czym jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III CZP 103/14 i w uchwale z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16 umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności - niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji, a nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 kc) - por. uchwała SN z

dnia 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III CZP 103/14, opubl. Biul. SN 2015 nr 2, uchwała SN z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16, opubl. Biul. SN 2016 nr 6, wyrok SN z 19 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 196/14, L., uchwała SN z 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. III CZP 103/14, L., uchwała SN z 16 stycznia 2004r. w sprawie sygn. akt III CZP 101/03, OSN 2005, Nr 4, poz. 58, wyrok SN z 23 listopada 2011r. w sprawie o sygn. akt IV CSK 156/11, L., wyrok 12 stycznia 2012r. w sprawie o sygn. akt II CSK 203/11, L., wyrok SN z dnia 12 stycznia 2012r. w sprawie o sygn. akt II CSK 203/11, opubl. LEX nr 1125087, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie o sygn. akt V ACa 663/12, opubl. LEX nr 1280272.

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż na mocy zaświadczenia (...) z dnia 25.05.2010r. umowa między wierzycielem pierwotnym a pozwanym uległa rozwiązaniu z dniem 16.01.2010r. i tym samym świadczenie dochodzone przedmiotowym pozwem stało się wymagalne z dniem 17.01.2010r.

Z kolei powód wniósł pozew o zapłatę w dniu 08.01.2015r., tym samym mając na uwadze przytoczone powyżej przepisy - trzyletni okres przedawnienia upłynął, co powoduje, że zaistniały podstawy do uznania dochodzonego w sprawie roszczenia za przedawnione.

Przedawnieniu uległy również należności uboczne.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w pełni podziela stanowisko wyrażone w treści uchwały Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005r. w sprawie o sygn. akt III CZP 42/04, opubl. OSNC 2005/9/149.

Roszczenie o odsetki za opóźnienie jest roszczeniem akcesoryjnym w stosunku do roszczenia głównego, gdyż akcesoryjność ta wyraża się uzależnieniem ich powstania od istnienia niespełnionego w terminie roszczenia o świadczenie pieniężne (roszczenia głównego). Roszczenie o odsetki za opóźnienie, po jego powstaniu, uzyskuje samodzielny byt niezależny od długu głównego i ulega przedawnieniu odrębnie od niego, osobno za każdy dzień, w ustanowionym w art. 118 k.c. trzyletnim terminie dla roszczeń okresowych, jednak najpóźniej w chwili przedawnienia się roszczenia głównego (por. wyrok SN z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie o sygn. akt IV CK 579/04, opubl. LEX nr 176005, wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2005r. w sprawie o sygn. akt V CK 50/05, opubl. LEX nr 511028).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w z art. 98 § 1 - 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2016.1827 ze zm.) obciążając nimi w całości powoda jako stronę przegrywającą proces.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

SSO Jacek Musielak